

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMÉNYEK DIJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
 25 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat csüförtök estig fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

GYERGYÓ

Tiszta választások.

Vaida miniszterelnök uralomrajutása óta valószínűleg a tisztviselői fizetések és nyugdíjasok kérdésein kívül, leggyakrabban arra az érdeklődésre volt kénytelen felelni, hogy lesznek-e tiszta választások, vagy a nemzetipárt a többi romániai pártok rég bevált választási módszereit követi. És a nemzetipárti miniszterelnök minden egyes alkalommal sietett hangsúlyozottan kijelenteni, hogy a párt hü marad tradícióihoz és a választásokat a legteljesebb szabadság jegyében fogja levezetni.

A tiszta választás „tradíciója”, mely három éves multra tekint vissza, egyedülálló romániai választási program. A külföldi államok közül nem akadt olyan, ahol annyira nyílt dolog lett volna az erőszakosságok szisztémája, hogy kormány tehette volna programja sarkalatos elvéül a szabad választást.

Ez azonban nem von le semmit a tény értékéből. Hogy az állam néhány millió polgára nem lesz kénytelen a csendőrök, rendőrök, katonák erőszakosságait eltűrni, nem hajtják, mint barmokat a vásártér elkerített helye felé, az urnák irányába, ha ugyan nem az a jelszó, hogy távol kell tartani tőlük a szavazókat, nem lökdösik puskatussal olyan embereket, akikre rendesebb időben a parancs kiadója maga is, nemcsak a végrehajtója, a köteles respektus távolságából nézhet fel csak és örvend, ha az utcán észreveszi köszönését. Nem tartóztatnak le becsületes és rendes polgárokat azért, hogy a törvény előírta kötelességüket semmiképpen se teljesíthessék és nem kényszerítik az igazságszolgáltatás őreit, hogy erőszakot tegyenek lelkiismeretükön és megszégjék esküjüket.

Mennyi mindent nem csinálnak!

*

Azért valljuk be, erősen igénytelenek lettünk az utóbbi időben. A fentiek kétségtelen örömmel töltenek el, pedig nincsen bennük, csak csupa negatívum. Nem hamisítanak, nem erőszakoskodnak, nem lopnak szavazatot.

Meg lehet-e vajjon ennyiből élni? És az országnak ezer sebére megfelelő és elégséges orvosság lesz-e az, ha az eddig átlag két évenként a polgárok öntudatának arcába pontosan irányzott szennyes korbács ütése ezután elmarad.

Valahogyan kellenének pozitívabb dolgok is. Igéretek, amelyek legalább pillanatnyilag zsongítólag hatnak nyomorúságokozta fájdalmukra.

Ugyancsak a helyzetnek jellemzője, hogy ma már ígérni sem tud senki.

Hogy a gazdasági nyomorúságból az egész országot kivezeti a maga erejéből, nincs vezetőember, aki mondani merné. Hogy megszerzi a külföld segítségét kölcsön vagy támogatás formájában — ha valaki ezt tűzné ki komoly kormányprogramul, arcába nevetne mindenki. A tolvajok elleni

küzdelemről nagyon sok szót hallotunk eddig, ma a korrupciót irtani ígérni — merő anakronizmus. Azután meg nem lehet kormányprogram választás előtt olyasvalami, ami nagy szavazó tömegeket idegenítene el a kormány politikájától. — A gyulafehérvári pontok újabb választáselőtti megígérése miránk kisebbségekre ugyancsak jó hatással lehetne, ha nem lennének az ilyen természetű ígérések ezerszer kompromittálva.

A gazdasági és erkölcsi válságban odáig jutottunk, hogy ma már ígérni sem lehet.

*

Nincsen nehezebb dolog, mint Romániában választás előtt jóslgatni, mi lesz az elkövetkező eredmény. Nincsen nehezebb, természetesen, csak a mai kivételes körülmények között és tiszta választásokkal, mert hiszen eddig, az egyesülés óta mind a hét alkalommal a választásokat levezető kormánypárt ellenfelei fölött megsemmisítő fölényrel győzött. Hatszor győzött a kormány, mert akárhová akart a szavazó, a megfelelő jelölteket szavazta meg, az utolsóelőtti alkalommal pedig éppen mert szabad lett volna azt választani, akit akar az ember, mindenki bevette az ujszerű programot.

Két esztendei kormányzás kellett hozzá, amíg az ország rájött, hogy ebből még nem lehet megélni.

Jóslni tehát nehéz, de találgatni lehet.

Gyilkostói rovat.

Kő-éposz.

Gyilkos Tó! gyilkolj! Nézd, mögöttünk repülnek hétköznapiaink, verebeink és varjaink: babonázd, öld magadba mind! Lelkünk is legyen meztelen, mint estelen vagy a gyónáskor bünt bogozva. Lélek, vetközz! Így testtelen menjünk a híres kő-époszba!

Még sebtiben egy kis tavaszi ágat vágok, hogy elbirjam a kővilágot.

Szoros. Szóftan kő-óriások. Az volt a költő, ki ily szokatlan medret ásott egy vers-pataknak!! Egymásra tornyozott falak alatt halat rejtő ritmus szalad, habzó zuhatagok fakadnak játéknak látszó tünemény, de ha egy óriás legény elgátolná, elébevágva: vizözön törne a világra. A víz megy, él, — a kő kemény, így támad minden költemény: a szív zenél, a szív remél — s a Kín-szoros sziklás! Nem él! Két oldalt színxes kő-lakat, alattuk tán egy vén alvó vulkán akad, kő-ágyban az élet — patak rohamozza a szirtfalakat aranyat sodor és a falakat, jajgatva, kacagva, zuhogva szakad s a vizesés hajsálakat néha szivárvány festi meg. Hány percig élnek a színek? Hány percig tart a szerelem? Hány percig szép a győzelem? Hány percig vig az ifjuság?

Hány percig méz az anyaság? Hány percig látszik a dicsőség? Tenyéryni fent a nevetős ég résén a két nagy sziklafalnak s a Nap-lovak már elnyargalnak. A kő-éposz sötétedik: a lélek fél a vaktában és sután egy láthatatlan rémmel harcol. (Amikor meghalt jó apám: a lét sötétebb lett egy arccal!).

Fény glóriáz sok szikla héroszt, de lent sötét lett a szoros: a szív remeg, ha nem boros! Tüzet rakunk. A fatányérost körül guggoljuk mint lesen és borozunk legényesen (minek most az a menkü ész?!). a hangya-ember mámor-mézen hogy mégnő!! Mint fakir bűvész a nótafát most felidézem! Hé, kő-király ur, ide nézzén! Nyílnak az ősi bánatok: micsoda szirmot, illatot nyítnak, hullatnak, cimborák?? Nyílnak az ősi kacagások! Prosztit öreg kő-óriások, vén titkok, im hét hangya-hósrátok köszönti kedv-borát.

A tűz meghalt. A bort megittuk, a nótafánk is semmivé lett. A hegyek zugni kezdik titkuk. Botorkálunk. Élek, nem élek? Zugó vizen, vad vizesésen, hab-uton, csend lován ki vágat, hogy valahonnan el ne késsen?? Fogom a friss tavaszi ágat s világítok a borzadályba. A szív mithoszt költ, zakatol a nyugtalanító homályba, az idegzet bajt szimatol: sárkányt, sárkányt, romantikát, kalandot. (Gyergyóban hófehér galambok, apácák imádkoznak értünk s anyánk gyémánt áldása vértünk.)

Egér léptekkel surranunk.
A pillanatok pillangói
bársonyló szárnyakon suhannak
s rajtuk halálfej foszforeszkál.
A lélek legsötétebb mélyén
denevér-szárnyu borzongások
most kelnek utra és rajoznak.

De hirtelen
az egyik csucson megjelen
egy kamasz arc: a Hold. De boldog!
Lenéz a borzadály habokra,
hol szívünk uszkál fuldokolva.
Kezében aranyzálu horgok,
horgon csalétek és remény:
megkínzott aranyhal-szívünket
kifogja szép vigyázva
és játszva
áttaktikázza
a megnyugvás aquáriumába.
(Mert minden igaz költemény,
költötte bár Isten vagy ember
szívet fájdit, nyugalmat szüntet
s az örvényes szépség-veremben
gyötrődünk kéjes gyötrelemben.)

A kamasz-arcu szép imposztor,
a Hold, ragyog. Kacagva posztol.
Elbucszunk a kő-éposztól,
melyben feltornyozott falak
alatt
halat
dajkálva vad ritmus szalad,
virágot visz és aranyat,
zokog, zenél, szalad, halad
örülként keres Valakit,
tán költőjét, de hol lakik?
— Szaladhat ítéletnapig.

Erdély, 1931. ápr. vége.

Mécs László.

Levél a szerkesztőhöz.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Nagybecsű lapjának 24-ik számában örömmel olvasom, hogy a néhány önzetlen lelkes embertől alig pár év óta beindított propaganda annyira ismertté tette a Gyilkostót, „hogy az egyedüli Menedékház befogadó képessége már szűknek bizonyult és az idecsődített emberek elhelyezéséről gondoskodni is kell“.

Nagyon helyesen állapítja meg ezt igen tisztelt Szerkesztő ur, mivel azáltal, hogy valakit részint szépirodai, részint pedig gazdasági okokból hozzánk édesgetünk, egyúttal bizonyos erkölcsi obligót is vállalunk vele szemben, hogy minden igényt lehetőség szerint ki is elégítjük. A legelső igény pedig a jó és kényelmes elhelyezés.

En, ki 1913. év óta, tehát egy év hiányával kerek 20 esztendeje hogy foglalkozom a Gyilkostó kérdésével és jövőjével, bizonyos jól-

eső örömmel és elégtétellel állapíthatom meg, hogy a Gyilkostó jövőjében nem csalódtam, hogy a Gyilkostó „nem volt, hanem lesz“ és hogy a Gyilkostó már kinőtt egyszerű keretei közül, a vele szembeni igények már követelőkké váltak, amelyek elől már nem szabad és nem lehet kitérni. A Gyilkostó jövője talán már is rohamosabb tempóban bontakozik ki, mint ahogyan azt sokan el is képzeltek s most egyszerre annyi és oly sokoldalú kérdést vet fel, amelyre elő sem készülhettünk, de amelyeket lassanként, de biztosan feltétlenül meg kell oldani.

Egy ilyen el nem halasztható kérdés az igen tisztelt Szerkesztő ur által felemlített modern szálloda kérdése is.

Ezelőtt négy évvel kilenced magammal meg is próbáltuk megoldani ezt a kérdést, amennyiben erre a szentmiklósi közbirtokosságtól telket és fát is kaptunk jutányosan, a szálloda tervét Koós Károly és Edvi Illés Kálmán neves építésszel el is készítettük, a kivitel azonban oly súlyos anyagi feladatok elé állított, amelyekkel megbirkózunk nem sikerült. Megpróbáltuk akkor részvénytársasági alapon megoldani a kérdést, azonban sokan tulkorainak vélték az időpontot a Gyilkostóhoz leendő szállodaépítés céljából.

És azóta mindössze csak négy év telt el és máris mekkorát változott a Gyilkostó környéke! Mekkora haladt annak üdülőteleppé leendő kifejlődése tekintetében!

A modern szálloda felépítésére is tehát elérkezett már az idő, azonban úgy ezzel, mint általában az egész Gyilkostó kultuszával felfutott igényekkel csak azok tudnak megbirkózni, akik először is nagyon, de nagyon szeretik a Gyilkostót, másodsor pedig vakon, a dervisek fanatizmusával hisznek a Gyilkostó jövőjében. A város mindenkori hivatalos vezetősége pedig csak úgy tudja eredményesen szolgálni a Gyilkostó kultuszát, hogyha maga részéről nemcsak turisztikai szempontból tekinti fontosnak ezt a kérdést, hanem gazdasági oldaláról is, mint olyan tényezőt, amelynek pótolnia kell a lekolodott város jövedelmeit s éppen ezért tervszerűen és intézményesen kezeli ezt a kérdést.

A Gyilkostói modern szálloda felépítése, amint igen tisztelt Szerkesztő ur is megállapítja, már nem utópia, hanem kényszerűség. És nem kivihetetlen még a mai nehéz viszonyok között sem. Két-három hónap múlva talán alkalmam lesz erre nézve részletes tervezetet is előterjeszteni.

A Gyilkostó, mint a fésző bimbó csak most kezd kibontakozni a maga teljes szépségében. Az östermészet megtette a maga kötelességét, most csak rajtunk van a sor, hogy emberi tevékenységünkkel azt beállítsuk arra a helyre, amelyet méltóan megérdemel.

Fogadja Szerkesztő ur nagyrabecsülésem kifejezését.

Ditró, 1932. június hó.

Dr. Csibő Andor.

Készen áll Novák Béla strandja.

Novák Béla igazán dicséretes áldozatkész-séggel strandfürdőjét lényegesen kibővítette.

A fürdő medencéje 30 méter hosszú, 18 méter széles és 1 és fél méter mély. Partjára köröskörül vastag rétegben homokot hordtak, úgyhogy napozás céljára is elsőrendűen megfelel.

10 kényelmes kabin áll a közönség rendelkezésére.

Rossz időjárás esetén is igénybe vehető, amennyiben 3 modern kádat melegfürdő céljaira állított be a tulajdonos.

A fürdés díját igazán mérsékelten állapították meg. A medencében 10 lej. Meleg kádfürdő 30 lej.

A parton rövidesen tornaszereket is felállítanak, úgyhogy a fürdőző közönség igazán nagyvárosi keretek között élvezheti majd a csodás környék balzsamos illatú, frissítő légkörében a strandolás minden gyönyörűségét.

Meg kell nyitni sürgősen az idegenforgalmi irodát!

Felhívjuk a klimatikus bizottság figyelmét arra, hogy az idegenforgalmi iroda megnyitása égetően sürgőssé vált.

Napról-napra látunk turistákat és autókat teljesen tájékozatlanul, nincs kihez forduljanak utbaigazításért.

A forgalom a jobb idő beálltával bizonyára még jobban emelkedni fog s ezért az idegenek szakszerű felvilágosítására, de propaganda céljából is fontos az idegenforgalmi irodának a megnyitása.

Új villa a Gyilkostónál.

Szász István villája az alagut szomszédságában teljesen elkészült s már az üdülőközönség rendelkezésére áll.

Az Oltárkö lábánál, igazán mesebeli panoráma közt, gyönyörű fenyők között áll a kis villa. Egyszerű eszközökkel olyan mű-

Várhegy.

(Várhegy község határában.)

„Németnek miért hittél?
Tőle sok rosszat vettél!“

Kemény János uram Barcsay Ákos urat Répa falu mellett meggyilkoltatta, hogy utjában ne legyen az erdélyi fejedelemség ügyében. Most Apaffyval kell elbánni, hogy az erdélyi fejedelmi trónon háborúság nélkül ülhesen.

Erősen bizik a németben, aki ezen ügyben feltétlenül segítséget ígér. A székelység hűségében is feltétlenül bizik és így nemsokára Apaffy Barcsay Ákos sorsára jut.

*

A Maros völgyén felfelé alig járható ösvényen egymás után két lovag halad. Egymás mellett nem mehetnek, mert az ösvény olyan keskeny, hogy egymás mellett nem férnek el. Az első viszi a szót: Nem tudom, hogy mi lesz Apaffy őkegyelme ügyével, mert a székelység nem áll mellette. A török ugyan mellette van és a fejedelmi hajdúk is valamit segítenek, de kétséges a győzelem, mert a török más helyen van elfoglalva. Őfelsége a római császár vezére Montecuccoli a végváraknál tartózkodik rendes hadseregével és bármelyik percben itt van Kemény János uram segítségére.

A második lovag: Kemény János uram ügye iránt rossz előérzetem van. A töröknek bármint elfoglaltsága van, nem fogja segítség nélkül hagyni pártfogoltját, Apaffy Mihályt!

Első lovag: Nagyon kíváncsi vagyok arra, hogy Dorgó uram őkegyelme sasfészkében embereivel, kinek a pártján van?

Második lovag: Nemsokára a sasfészekbe érünk és ott mindezeket megtudjuk. Én előre

kijelentem, hogy nagyon célszerű lesz, ha Dorgó uram pártjára állunk, mert az ő pártján van mindenbizony a gyergyói székelység!

*

— Isten hozott Csányi és Kardos! Mi jóban fáradotok?

— Alig találunk rád! Jól elrejtőztél sasfészkedben! A mostani áldatlan országos ügyekben talán neked van igazad, hogy az ország ügyeitől visszavonod magadat!

Dorgó: Olyan gyakran váltakoznak az országos ügyek, hogy rövid idő alatt nem lehet eligazodni azon, hogy Barcsay Ákos, Kemény János vagy Apaffy Mihály-e Erdély fejedelme? Ilyen körülmények között az ember képtelen tájékozódni, hogy melyik fejedelm pártján legyen?

Ha a nyertes pártján van, akkor minden jó, de ha a vesztes pártján van, vége mindennek. Üldözésnek és minden elképzelhető rossznak ki van téve az ember!

*

Dorgó: Belátásom szerint Kemény János urunk őkegyelmének van legtöbb kilátása az erdélyi fejedelemségben való állandó megmaradásban, mert neki a német pártját fogja. Én Kemény János urunk őkegyelme pártján vagyok.

*

Csatlós: Dorgó nagy jó uram! Egy teljesen ismeretlen lovag kér bebocsátást!

Bocsásd be, legalább az újabb eseményeket megtudjuk tőle.

— Isten hozott Érdeős Péter barátom! Hirt hoztál az Apaffy pártból?

Erdeős Péter: Apaffy nagyságos és ke-

gyelmes ur erősen bizik a törökben, mert meg van neki ígérve, hogy boldogulni fog, mivel „a hatalmas török császár kegyelmességéhez és fényes köntöséhez ragaszkodik“.

En is teljesen bizom a fejedelem szerencséjében, mert olyanok a törökországi viszonyok, hogy a töröknek minden áron szüksége van az erdélyi fejedelemségre. Apaffy Mihály nagyságos fejedelmünk teljes amnesztiát ad Kemény híveinek, ha azonnal hozzátérnek.

Küldetésemnek a célja az, hogy az Apaffy pártjára megnyerjelek titeket. Nagyon jól tudjátok, hogy a török milyen eszközöket használ céljai elérésére! Tűzzel, vassal pusztít és vidékeket tesz tönkre. Nem akarjátok, hogy Gyergyót hamuvá égesse! Nem volt elég, hogy a napokban Ali basa Csikot teljesen tönkretette?

*

Dorgó: Köszönjük kedves barátom a szíves figyelmeztetést az ország ügyei állásáról. Nekünk más nézetünk van e tárgyban. Mi a felséges római császár ígéretében bizunk és Kemény János fejedelmünknek pártján maradunk.

Erdeős: A német látja, hogy a törökországi állapotok miként vannak és képes lesz az utolsó percben Kemény János urunktól a segítséget megvonni! Akkor a török hogy fog Apaffy fejedelmünk segítségére behódoltatni, nem tudom, csak sejtem, hogy nyomorúságot fog hozni Gyergyóra!

*

Nagyszöllős mellett Urunknak 1662-ik esztendejében január 23-án Kemény János a csatát és életét vesztette, mert a német a segítséget nem küldte el. A török Kucsuk basa vezérlete alatt egy csapat törökkel Apaffyt segí-

vészi hatások érvényesülnek e villának úgy külsején, mint belső berendezésén, amihez az ezermester Szász Pistának csak össze örömmel gratulálhatunk. A székely őstehetség, a semmiből teremteni tudás jelképe ez a villa. S nem győzzük eléggé dicsérni, hogy 100 százalékosan székely motívumokkal éri el a művészi hatást.

Az egyszerű székely butorok, tulipános székek, kihuzós kanapé a székely varrottasokkal művészi izléssel kiegészítve hatását senkinél sem tévesztheti el.

Aki a Gyilkostónál megfordul, vagy pláne villát építeni akar, ezt a gyönyörű kis villát okvetlen tekintse meg.

Tanévzárás a gyergyószentmiklósi róm. kath. el. iskolában.

Junius 12-én volt az utolsó nap, mikor is a tanítók a tanulók s azok szüleivel megegyezően találkozhattak s még egy Istenhozzádot mondhattak egymásnak a következő tanév elejéig.

A záróünnepély tanubizonyoságtétel volt arranézve, hogy mégis csak álljunk meg egy szóra, egy pillanatra s a lethargikus mély álmából ébredjünk egy csalhatatlan valóságra!

Vagy még ez sem elég? — Erre is adott feleletet az ünnepélyen Gereöffy Csanád egyháztanácsos az ő megszokott pardont nem ismerő, a való tényekre rávilágító és leplet lerántó beszédével.

Sokan hallottuk őt s magunkban mindannyian azt mondjuk, hogy minden szava tökéletes igazság.

A 12 pontból álló változatos műsor után az értesítők és jutalomtárgyak kiosztása volt.

Hogy is juthatott a 10 osztályból kb. 100 tanuló bármely csekély értékű jutalomhoz is?

Ezt lehetővé tették nemesszivű adakozók, amiért az „Isten fizesse meg” jár részükre.

Bajna Imre nemes gondolkodású egyháztanácsosnak még régebbi gyűjtéséből volt ez alapra letétbe helyezve 750 lej, dr. Szenkovits Lajos temetése alkalmával a Kereskedői kör koszorúmegváltás címen adott e célra 500 lejt, a közbirtokosság a jótékony célra beállított tételtől 200 lejt, Csató Árpád bankigazgató gyűjtőíven beszolgáltatott 590 lejt, gyűjtőíven kívüli adakozás 250 lejt, Márk István kereskedő ur jutalomtárgyak adománya több mint 500 lejt értékben, Chahan kereskedő ur adománya jut-

tette és a fejedelemségben megerősítette.

*

Dorgó: Alig tudtunk a nagyszőlősi veszedelemből megmenekülni. Erdeős jó barátom. Azért nem fog rajtam bosszút állani, hogy Keménypárti voltam.

Azonban, napjainkban, nem kell elbizakodni, mert lehetnek ellenségeink a fejedelmi udvarban!

Édes feleségem és gyermekeim! Jó lesz résen lennünk, hogy a veszedelem meg ne lépjen. Elég megbízható emberünk van. Ezt a sasfészkét ki kell javítani. Innen nem messze vannak jó menedékhelyek. Azokat lakhatóvá kell tenni.

Ha keresnek, ha elfogatásunkra jönnek, tévedésbe kell ejteni! Embereim a sasfészkét védik és mi addig valamelyik menedékhelyen oltalmat lelünk.

*

Kucsuk basa egy tekintélyes török csapatot küldött Gyergyóba, a várhegyi, illetve a várhegyalji Keménypárti Dorgó megbüntetésére.

A sasfészek védői azt mondták, hogy Dorgó nagy jó urunk Gyergyó lakosságának Apaffy pártjára való behódoltatásában fáradozik!

A sasfészek védőit szabadon bocsátották, a sasfészkét lerombolták és romjait elégették.

*

Dorgó: Szegény Kemény János nagy jó uram! Mivel tagadja meg téled a segítséget Montecuccoli uram? „Nem fogja kockáztatni Őfelsége seregét, melytől a keresztény világ üdve függ!”

Ferenczy Dénes.

lomtárgyakban, egyesektől szintén jutalomtárgyak és dr. Makkay Domokos ügyvéd, fürdőtulajdonos 18 drb ingyenes egész és 18 drb bérletjegyet ajándékozott, melyből a Zárda is kapott.

Sok szegény tanuló évközben kapott segítyt a „Sociális Missió Társulat”-tól. Vagy 30 tanuló ingyenes tankönyvekkel lett ellátva, melyeknek egy része a Bajna Imre-féle gyűjtött pénzből szereztetett be az ő hozzájárulásával.

35 szegény tanuló lett ellátva új lábbelivel, melyből Biró Ferenc ur 20 párt és Bajna Imre ur 15 párt ajándékoztak.

Ma, mikor minden ember reménytelenül küzd az életlehetőség atomjaiért s legtöbb esetben csak a küzdéssel marad s megsemmisülve kell összeroskadnia a nagy nincstelenség előtt; akkor... akkor mégis csak vannak... vannak Bajna Imrék és Biró Ferencék, akik nem gombolkoznak be állig, mint mások, akik szintén esetleg megtehetnék, hanem oda nyujtanak segítyt, ahová igazán kell. Az Isten azért áldja is meg őket s mindazokat, akik bármily cimen bármily pénz vagy természetbeni adománnyal hozzájárultak az iskolák támogatásához.

A közbirtokosság nemes vezetősége is itten, nyilvánosan fogadja nagyrabecsülésünk s őszinte köszönetünk, hogy a r. k. tanítóknak fejenként 10—10 m³ kereskedelmi fát ajándékozott s ezáltal is igyekezett némileg könnyíteni már-már aggasztó helyzetükön.

Iskola! — Te gyermeki lelket nemesítő s életirányt mutató szentély! Bucsuzunk Téled rövid ideig s veled együtt mi is imádkozunk, hogy adjon a jó Isten sok Bajna—Birót, hadd cselekedhesd tovább is azt, amit eddig tettél s további zavartalan működésed biztosítva leendjen. — Ugy legyen!

A lausannei konferencia

felé fordul ezidőszert az egész világ figyelme. És méltán. E konferencia lehet első állomása egy jobb jövőnek, ha az azon résztvevő diplomaták végre-valahára belátják, hogy a taktikázás, huzavona és féltékeny bizalmatlanság célhoz nem vezet és őszinte akarással elhárítják az utban levő akadályokat. Ha ellenben az eddigi módszer érvényesül és ez a konferencia is eredmény nélkül oszlik szét, az általános nyomorúság elképzelhetetlen mérveket ölthet és beláthatatlan bonyodalmakat idézhet fel. Szerencsére MacDonald párisi látogatása és Herriot-val való tanácskozásai avval a reménnyel biztatnak, hogy a két leghatalmasabb európai nagyhatalom a főbb kérdésekben megállapodásra jutott és legfeljebb lényegtelenebb részletkérdésekben maradtak fenn könnyen áthidalható ellentétek. Ha hozzávesszük azt a körülményt, hogy Olaszország is csatlakozott nagyjában a két nagyhatalom felfogásához, bizvást reménykedhetünk a lausannei konferencia sikerében.

A háborús jóvátételek kérdésében érdekelt hatalmak képviselői különben szerdán összegyűltek Lausanneban. Anglia, Belgium, Franciaország, Németország, Olaszország, a kisantant államai, Magyarország, Ausztria és Bulgária megbízottai a főbb képviselői ennek a nemzetközi gyűlésnek.

Csütörtökön délelőtt nyílt meg a jóvátéti konferencia, melynek első ténykedése az elnökválasztás volt. Egyhangulag MacDonald angol miniszterelnököt választották elnökül. Ezután Motta, svájci delegátus üdvözölte a konferenciát, majd MacDonald olvasta fel megnyitó beszédét, felsorolva a konferencia tárgysorozatán szereplő kérdéseket, vázolta a leszerelési problémát és az összehívandó világ gazdasági konferencia jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy az összeomlás csak úgy kerülhető el, ha az adósságok kérdése végleges rendezést nyer, mert akkor visszatér a bizalom is.

Makulaturapapír
kilószámra kapható MÁRK
könyvkereskedésben.

HIREK.

— **Agyergyószentmiklósi nyári állatvásár,** mely a héten zajlott le, valahára jobb eredményt hozott a gyergyói gazdaközönségnek. Különösen hizlalni való marhában volt kereslet és az idegen kereskedők egyrésze anélkül volt kénytelen távozni, hogy üzletet kötött volna. Körülbelül 600 drb lábas jószág talált vásárlóra a múlt vásáron elért áraknál 30—40 százalékkal magasabb áron. A sikerült állatvásár nyomán a kirakóvásár is élénkebb volt.

— **A választások sorrendje.** A hivatalos lap junius 12-iki rendkívüli száma közli a királyi kéziratot, amely elrendeli 1. az országgyűlés feloszlását, 2. az összes területeken a választói testületek összehívását, hogy megválasszák a képviselőház és szenátus tagjait. A választások sorrendje a következő: a képviselőválasztások július 17-én lesznek, a szenátorválasztás július 20-án kezdődik a lajstromok szerinti szenátorválasztással. Július 24-én lesznek a községi és megyei szenátorválasztások, július 26-án a kereskedelmi és iparkamarák, mezőgazdasági kamarák és az egyetemi tanácsok, mint külön kollegiumok szenátorválasztása. A királyi kézirat negyedik pontja a parlamentet július 30-ára hívja össze. Az ötödik pont a dekrétum végrehajtásával a miniszterelnököt bizza meg.

— **Kicsérélték az interimárbizottságokat.** A kormányváltozás és prefektusváltozás meghozta maga után az interimárbizottságok kicsérélését is. A vármegyei bizottság új tagjai: Mayer János tanár, Vlad Izidor lelkész, dr. Zakariás Bálint, dr. Török Lipót, dr. Daradies Félix, dr. Ilárie Debu ügyvédek, Részegh Viktor újságíró. — A csikszeredai városi interimárbizottság elnöke Viktor Faroga volt polgármester. A gyergyószentmiklósi interimárbizottság elnöke Ioan Păcurariu ügyvéd, helyettese Nap Iuliu kereskedő, tagjai: Artemiu Boeriu kanonok, Kémenes István, Leopold József gazdálkodók.

— **Esküvő.** Lupu Rebi Gheorgheni és A b a Hugó Târgu-Mureş f. hó 21-én d. u. 4 órakor tartják esküvőjüket a gyergyószentmiklósi izraelita templomban. Rokonokat és ismerősöket szívesen látnak.

— **Tizenegy évre ítélték Márton Áront.** A ditrói emlékezetes gyilkosság ügyében a csikszeredai törvényszék a múlt héten hirdetett ítéletet. Az ügy szokatlan érdeklődést keltett és a közönség véleménye Márton Áron bűnösségére vonatkozólag erősen megoszlott, voltak, akik esküdtek ártatlanságára. A kihallgatott fegyverszakértő, Movila, csikszeredai alezredes vallomása is erősen kedvező volt számára és önvédelmet vagy véletlen balesetet látszott igazolni. A tanúk vallomása ellenben a vádlottra nézve a legkedvezőtlenebb volt. Így saját felelőse is annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Kerezi Lajost Márton Áron azért tette el lábaltól, mert igen sok bűnét, piszkos dolgát tudta és félt tőle, hogy zsarolni fogja ezekkel. A törvényszék ítéletében gyilkosságban mondotta ki bűnösnek Márton Áront és tizenegy évi fegyházra ítélte. A vádlott ártatlanságát hangoztatva felelkezett.

— **Halálozás.** Özv. Bartos Jánosné sz. Mihalics Emilia f. hó 11-én Gyergyóújfaluban elhunyt. Nagyszámu rokonság gyászolja.

— **A krízis újabb áldozata.** Múlt héten Szárhegyen öngyilkos lett Izrael Izsák kereskedő. Az istállóban felakasztotta magát és amire levágták, meghalt. Tettének sablonos oka: a gazdasági helyzet.

— **Nincs szerencséje Tamás Ignácnak.** Közöltük volt, hogy a csikszeredai törvényszék egy sajtóperben felmentette Részegh Viktor újságírót, aki Tamás Ignác volt állami gimnáziumi tanárról azt állította, hogy brutálisan veri tanítványait. — A múlt héten a tanár ur újra magánvádlói minőségben sajtóperelt, ezuttal Gál István csikszeredai lakos ellen, akinek gimnázista fiát súlyosan megverte, megrugdosta úgy, hogy a sérülések nyoma még napok múlva is látszott a gyermekén. Gál István akkoriban a Csiki Lapokban tiltakozott nyilvánosság előtt a hallatlan durvaság ellen és Tamás Ignác rögtön beperelte. A tárgyalás 15-én folyt le. A volt tanfőú tanártársai és tanítványai vonultak fel

a valódiság bizonyításában a törvényszék elé és egyhangulag állították, hogy Tamás Ignác tanár ur nevelési eszközei közé tartozott a rugdosás és súlyos ütlegelés is. A törvényszék több órás tárgyalás után 16-án hirdetett ítéletet, amelyben a műkedvelő ujságíró vádlottat a vád és következményei alól felmentette. A megrágalmazott férfiú mit tehetett egyebet, élt a felebezés törvényadta jogával.

Hirdetés.

Csak éppen közlöm
Amit már ugys mindenki tud;
Hogy hol az Eldorado mostanában?
Borszéken, a borviz hónapban!
Tehát vándor, ha utad arra visz
S akarsz a szádba egy kis jó izt,
Finom falatot; ugy őrizd a jelszót,
A bűvös ígét ah! az ELDORADOT.

— Budapestre érkezett Mussolini ajándékgepe. Endresz György repülőgépeinek mása, a „Giustizia par l' Ungheria“, melyet Mussolini készítettett el, Budapestre érkezett. A repülőgép, melyet Szombathelytől a magyar utasszállító és kilenc repülőgép kísért magyarországi útján, a vár fölött a kormányzó tiszteletére kisebb kört írt le, majd körülrepülte a magyar fővárost és a Himnusz és Giovinezza hangjai mellett leszállott a Mátyás-téri repülőtéren. A magyar kormány nevében hatalmas tömeg jelenlétében Kenéz miniszter üdvözölte a pilótákat, majd Arlotta olasz követ átadta a repülőgépet. Virággal feldíszített autókön vonultak innen a hősök sírházhoz, ahol a hősök síremlékét megkoszorúzták. Innen a pilóták több száz ezer főnyi tömeg éljenzése közben a feldíszített Andrassy-uton keresztül a Gellért-szállóba vonultak.

— A Daily Mail című angol lap vezetőhelyen Rothermere lordnak „Magyarország szózata Lausannehoz“ című cikkét közli. Csak akkor oldhatják meg Lausanneban a gazdasági válságot — írja a lord — ha előbb jóváteszik a 12 évvel ezelőtt elkövetett súlyos tévedéseket. A problema sarkpontja Magyarország, amely a középeurópai válság központjában fekszik és az utódállamokat csak akkor lehet egységes gazdasági struktúrává építeni, ha annak talpköve Magyarország lesz. 12 esztendővel ezelőtt majdnem szélhámos eszközökkel kényszerítettek több mint ötmillió magyart idegen uralom alá. Az ut a teljes megoldáshoz csak Magyarországon át vezet. Cikke végén a lord felszólítja MacDonaldot, követelje Lausanneban Trianon revízióját. Irtsa ki a bajok gyökerét gyökeresen azzal, hogy jóváteszik Magyarországgal szemben a 12 év előtti tévedést.

— A biatorbágyi merénylet az esküdszék előtt. Szerdán reggel kezdte meg a bécsi esküdszék Matuska Szilveszter bűnügyének fő tárgyalását. Matuska most ugynevezett laikus bíróság előtt állott, melynek tagjai Zeisler elnök és két laikus bíró. Az elnök egyenként szólítja a tanukat, akik közül nagyon sokan távolmaradtak. Ezután az elnök felszólítására elővezetik Matuskát. Elnöknek arra a kérdésére, mi a foglalkozása, Matuska szemtelen nyugodtsággal válaszol: Vonatrobantó vagyok. — De hiszen ez nem foglalkozás — mondta az elnök. Mi volt azelőtt. — Kereskedő. — Általános a benyomás, hogy Matuska örültséget színlel. Meg-

ütöközést kelt, hogy a vádirat csak egytől öt évig terjedő börtönbüntetést javasol Matuska számára. Jogászai körökben valószínűnek tartják, hogy az állam ezzel meg akarja takarítani a rabtartási költséget, miután Matuskát büntetése betöltése után ugys kiadják Magyarországnak. Mikor az ügyész felolvassa a harminc oldalas vádiratot, Matuska rendkívül izgatott lesz, reszketni kezd és csukló zokogásba tör ki. Arra a kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, így felel: Igen, bűnösnek érzem magam, hogy vasuti merényletet követtem el. — A tárgyalás előrelátólag néhány napig fog tartani.

* Eladó. Szabadkézből olesó árban a főtéren 3 szoba, konyha, kamra, új téglaház, teher és adómentes, azonnal átvehető. Cim a kiadóban.

5-3

SPORT.

A Gy. S. E. választmányi ülése.

F. hó 14-én a tennispályán tartotta a Gy. S. E. választmányi ülését dr. László Dezső elnöke alatt.

A tárgysorozat első pontjaként dr. Csiky előterjeszti, hogy a jégpálya kerítést és töltését a tavaszi árvizek nagyon megrongálták s ha sürgősen ki nem javítják, rövidesen csak a Békény lesz a jégpálya helyén.

A választmány az előterjesztés alapján a helyreállítás költségeit megszavazza.

Dr. Gaál előadja, hogy Csehszlovákia magyar tennissezői rövidesen Románia néhány kiválóbb tenniszgócpontját meglátogatják s elég szerény feltételek mellett Gyergyóba is eljárnének. A választmány élénk vita után úgy határoz, hogy amennyiben a tennisz vezetősége a költségeket a versenyből fedezni tudja s nem kénytelen igénybe venni az elég szűkre szá-

bott idei költségvetés kereteit is, elvben hozzájárul a csehszlovákiai játékosok meghívásához.

Ezután dr. Csiky a sportember tárgyalgosságával mutat rá arra a sajnálatos tényre, hogy az idősebb korosztályok, akik pedig az egyletnek anyagi alapjait is hivatottak biztosítani, lassanként teljesen abbahagyják a tenniszezést. Kéri a választmányt, hogy ezt s sajnálatos jelenséget ne nézze behunyt szemmel, hanem mindent kövessen el a sporttársadalom ez értékes rétegének a tennispályára való újbóli kicsalogatására.

Mikor a Sport Egylet közel 300.000 lejt áldozott a tennisztelekért és a tennispályákért, akkor annak százszázalékos kihasználásáért is mindent el kell követni.

Egy ilyen kis városban csak az lehet a sport főcélja, hogy a közönség minél szélesebb rétegeinek szórakozási és egészségvédelmi alkalmakat nyújtson.

S ha ezen főcél teljes kielégítése mellett még rekordereket is tud termelni, akiket okosan a sport-propaganda szolgálatába állít, csak dicséretére válik a vezetőségnek.

Elkészült a sporttelep tribünje. Csikszereda csapata Gyergyóban.

Az új tribün felavatását nagyszabású sporteseményekkel köti össze az intézőség. A felavató ünnepség junius hó 26-án, vasárnap lesz, mire már jólőre nyomatékosan felhívjuk a sportszerető közönség figyelmét.

Most vasárnap és hétfőn, 19-én és 20-án Csikszereda jóképességű csapatát a C. S. C.-t látja vendégül a COLPING.

Vasárnap a C. S. C. — COLPING meccs előtt törpeelőmérkőzés lesz.

Hétfőn pedig a Gyergyóban alig ismert füleslabda játékot mutatja be az „öregek“ csapata a főmérkőzés előtt.

Az új pálya első, igen érdekesnek ígérkező mérkőzéseire ismételtén felhívjuk a labdarúgás barátainak a figyelmét.

Van szerencsém a t. olvasó közönség szíves figyelmét felhívni a most érkezett könyvujdonságaimra, melyeknek alant felsorolt árai meggyőznek mindenkit arról, hogy a könyvkiadók olyan minimális árat szabtak könyveiknek, hogy a legegyszerűbb anyagi körülmények között levők is tudnak annyit áldozni, hogy ezen könyvekből egy-egy példányt megvegyenek.

Raktáron vannak:

Zilahy Lajos: Két fogoly, egész vászonkötésben 618 oldal, 2 kötet egyben csak 90 lei.

Zilahy Lajos: A szökevény, szintén egész vászonkötésben, lei 80.

Földi Mihály: Kádár Anna lelke, puha kötésben, akkora terjedelemmel, mint Zilahy Két fogoly, 75 lei.

Vannak 1 pengős regények jobbnál jobb íróktól, nagy választékban. Mindenki előtt ismertek az **Athenaeum sorozatok**, főlősleges ezekről bővebbet mondani. Raktáron van ezekből gyönyörű kivitelben **60 lejes árban: Bródi Lili — A Mancsi, Parrott — Exfeleség, Franz Werfel — A Nápolyi Testvérek, Vicki Baum — Helen Doktor kisasszony, Szitnyai Zoltán — Nincs feltámadás, Földi Mihály — Isten országa felé** stb. Ezek minden hónapban megjelenő sorozatos könyvek, előfizetéseket elfogad és kapható

MÁRK ISTVÁN

könyvkereskedésben.

Márk István

könyv-, papir-, tan- és
írószerkereskedés

**Gheorgheni
Gyergyószentmiklós.**

Legujabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjúsági könyvek, füzetek, irkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzó, mindenfajta írónok, iskola- és óvodatáskák, könyvszíjak és könyvhordozó drótok, olaj- és vízfestékek, paletták, színes és iskolai táblakréták, különböző asztali és zsebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Nagy választék levélpapirokból
dobozokban és borítékokban.
Aragonit tárgyak. Zsebkések.

Szigoruan szolid árak!
**Ügyvédi és közigazgatási
nyomtatványraktár.**

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst-
és bélhurok. Virágdrótok. Krep-
papírok. Papírszalvéták.